

Sở hữu trí tuệ & kinh doanh với Tài sản trí tuệ

Seminar định kỳ Khoa QLCN - 23/4/2015
Trình bày: TS. Phạm Quốc Trung

Tóm lược nội dung

1. Sở hữu trí tuệ là gì?
2. Tài sản vô hình & tài sản trí tuệ của tổ chức?
3. Khung pháp luật SHTT ở Việt Nam
4. Cơ chế bảo hộ quyền tác giả
5. Cơ chế bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp
6. Định giá tài sản trí tuệ của tổ chức.

1. Sở hữu trí tuệ là gì?

- "Dữ liệu", "Thông tin" & "Tri thức" -> Thảo luận
- Q1: "Tri thức là quyền lực" -> Tại sao?
- Q2: "Chúng ta sống trong nền kinh tế tri thức" -> Có nghĩa là gì?

1. Sở hữu trí tuệ là gì?

Data =>	Information =>	Knowledge
Record	Intelligence	Know-how
Fact	Report	Expertise
Analytics	Analysis	Ability to do better
		Understanding
		Epiphany
		Secret
		Idea/ theory
		Opinion/ View

OK, but...

What do you DO with the knowledge you have?
 What is the point of all this? **What for?**

1. Sở hữu trí tuệ là gì?

- Bạn dùng tri thức để
 - Kiếm tiền
 - Có 1 công việc tốt
 - Xây dựng danh tiếng và nổi bật
 - Làm việc nhanh hơn, tốt hơn, hiệu quả hơn
 - Giúp đỡ người khác & chia sẻ lợi ích
 - Đóng góp cho tiến bộ của loài người
 - "Thành công", "Hạnh phúc",....
 - ...
- Thực tế, "tri thức" không thể đem lại các điều trên

1. Sở hữu trí tuệ là gì?

- **Hiểu biết/ tri thức** thì ai cũng có
- ... nhưng, chính **sản phẩm** hay **chứng cứ từ tri thức** của bạn mới giúp bạn có điều bạn muốn

Knowledge =>	Product/ Evidence of knowledge =>	What you want
Know-how	Acceptable in the eye of law	Money
Expertise	Legality, protection	Job
Ability to do better	Incentives	Reputation
Understanding		Improvement & innovation
Epiphany		Sharing benefits
Secret		Contribution to humanity
Idea/ theory		
Opinion/ View		

1. Sở hữu trí tuệ là gì?

Luật quy định

- Quyền sở hữu = Nếu vật nào là của bạn, bạn có toàn quyền sử dụng nó. Đồng thời, bạn có quyền ngăn cản người khác sử dụng nó để kiếm lợi mà không xin phép bạn.

=> Trả lời câu hỏi 1:

Tri thức không phải là quyền lực, mà Quyền Sở hữu trí tuệ mới là quyền lực.

=> **Quyền sở hữu Trí tuệ = Intellectual Property**

1. Sở hữu trí tuệ là gì?

Tài sản hữu hình
Có thể đếm, đo lường,
hay cầm nắm

Vd: tiền, máy móc,
Bất sản, vật dụng...

vs. **Tài sản vô hình**

Khó thấy/ không thể
lượng hóa được

Vd: sự sáng tạo, sản lòng
danh tiếng, ảnh hưởng...

	Tangible		Intangible
In 1978 (S&P 500)	80%	vs.	20%
In 2002	20%	vs.	80%
Today, most private companies	5%	vs.	95%

1. Sở hữu trí tuệ là gì?

- Quyền sở hữu trí tuệ -> Quyền sở hữu đối với các tài sản vô hình (những thứ ngày càng trở nên quan trọng trong nền kinh tế tri thức)

=> Trả lời câu hỏi 2:

Nền kinh tế thông tin/tri thức là nền kinh tế dựa trên và được định hướng bởi quyền sở hữu trí tuệ.

- Trong nền kinh tế tri thức, IP là tất cả.
- SHTT của tổ chức vừa là nguồn và chứng cứ cho lợi thế cạnh tranh của nó.

2. Tài sản vô hình & TSTT tổ chức

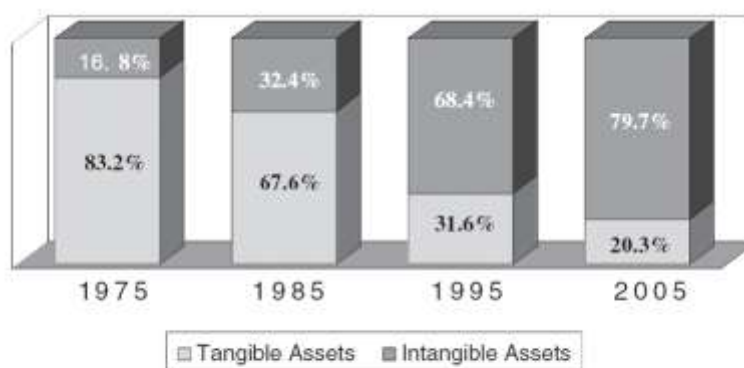
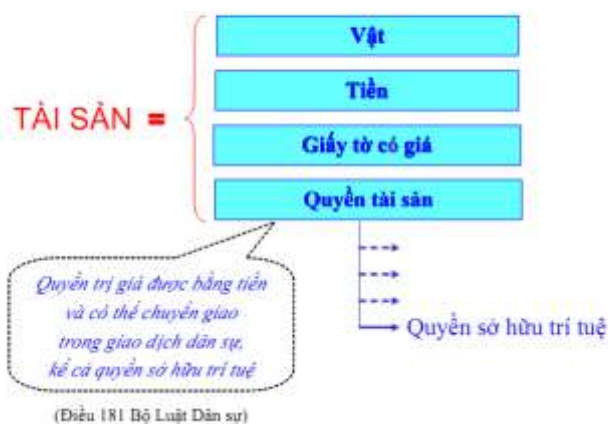

EXHIBIT 1.1 S&P 500 Components

Nguồn: *Royalty Rates for Licensing IP*, Russel Parr, John Wiley & Sons, Inc., 2007, p.2

2. Tài sản vô hình & TSTT tổ chức

"TÀI SẢN" TRONG GIAO DỊCH DÂN SỰ

2. Tài sản vô hình & TSTT tổ chức

QUYỀN SỞ HỮU & QUYỀN SỬ DỤNG TÀI SẢN

(Điều 164, 182, 192, 195 và 24 Bộ Luật Dân sự)

2. Tài sản vô hình & TSTT tổ chức

2. Tài sản vô hình & TSTT tổ chức

TÀI SẢN TRÍ TUỆ → ĐỐI TƯỢNG SHTT → QUYỀN SHTT

2. Tài sản vô hình & TSTT tổ chức

NGUỒN VỐN TRÍ TUỆ CỦA TỔ CHỨC (Intellectual Capital)

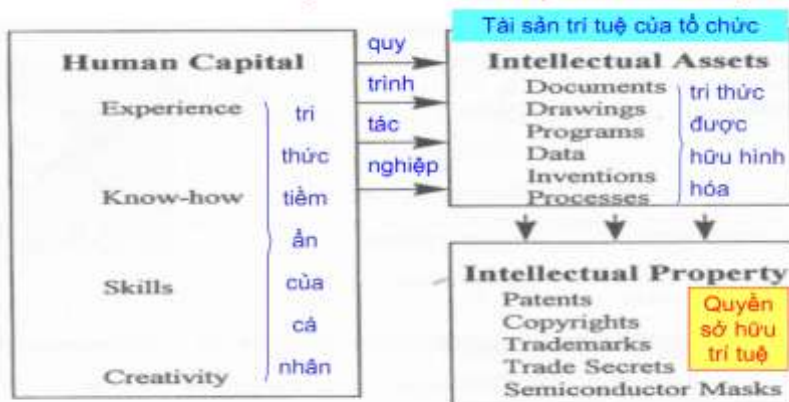

Exhibit 2.3 The Intellectual Capital of the Firm

(Patrick H. Sullivan, "Profiting from Intellectual Capital - Extracting value from innovation", p.22)

3. Khung pháp luật SHTT ở VN

3. Khung pháp luật SHTT ở VN

3 CƠ QUAN CHÍNH TRONG HOẠT ĐỘNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ SỞ HỮU TRÍ TUỆ

<p style="text-align: center;">CỤC BẢN QUYỀN TÁC GIẢ</p> <p style="text-align: center;">(Bộ Văn hoá Thể thao & Du lịch)</p> <p>151 Hoàng Hoa Thám, Ba Đình, Hà Nội (04.38234304)</p> <p>170 Nguyễn Đình Chiểu, TP.HCM (08.39308086) http://www.cov.gov.vn</p>	<p style="text-align: center;">CỤC SỞ HỮU TRÍ TUỆ</p> <p style="text-align: center;">(Bộ Khoa học & Công nghệ)</p> <p>386 Nguyễn Trãi, Thanh Xuân, Hà Nội (04.38583069)</p> <p>8A1 Nguyễn Cảnh Chân, Q.1TP.HCM (08.39208483)</p> <p>http://www.noip.gov.vn</p>	<p style="text-align: center;">Văn Phòng Bảo hộ Giống cây trồng</p> <p style="text-align: center;">CỤC TRỒNG TRỌT</p> <p style="text-align: center;">(Bộ Nông nghiệp & Phát triển Nông thôn)</p> <p>2 Ngọc Hà, Ba Đình, Hà Nội (04.37335724)</p> <p>http://pvpo.mard.gov.vn</p>
--	--	--

3. Khung pháp luật SHTT ở VN

"14 + ĐỐI TƯỢNG" CỦA QUYỀN SỞ HỮU TRÍ TUỆ

<p>★ QUYỀN TÁC GIẢ</p> <p><i>đối với:</i> tác phẩm khoa học, tác phẩm văn học, tác phẩm nghệ thuật</p>	<p>★ QUYỀN SỞ HỮU CÔNG NGHIỆP</p> <p><i>đối với:</i> sáng chế, kiểu dáng công nghiệp, thiết kế bố trí mạch tích hợp bán dẫn, bí mật kinh doanh, tên thương mại, nhãn hiệu, chỉ dẫn địa lý</p>	<p>QUYỀN</p> <p><i>đối với</i></p> <p>GIỐNG CÂY TRỒNG</p> <p>vật liệu nhân giống, vật liệu thu hoạch</p>
<p>QUYỀN LIÊN QUAN</p> <p><i>đối với:</i> cuộc biểu diễn, bản ghi âm/ghi hình, chương trình phát sóng, tín hiệu vệ tinh mang chương trình mã hóa</p>		

(+ quyền chống cạnh tranh không lành mạnh)

4. Bảo hộ Quyền tác giả

- Quyền tác giả (copyright) = là quyền của tổ chức, cá nhân đối với **tác phẩm** do mình **sáng tạo** ra hoặc sở hữu.

4. Bảo hộ Quyền tác giả

SÁNG TẠO?

➤ Ý tưởng phải có thể có nhiều cách thể hiện khác nhau

➤ Tác giả phải có: ✓ nỗ lực
✓ phán đoán
✓ kỹ năng
trong cách thể hiện của riêng mình

➤ Không được sao chép, nhưng có thể liên kết với các tác phẩm đã tồn tại
✓ tác phẩm phái sinh
✓ các bộ sưu tập

CHỦ SỞ HỮU CỦA TÁC PHẨM

- Là tác giả/đồng tác giả đã tự đầu tư thời gian, tài chính, cơ sở vật chất... để sáng tạo ra tác phẩm
- Là tổ chức/cá nhân giao nhiệm vụ/giao kết hợp đồng với tác giả → nắm giữ **cả Quyền công bố** tác phẩm; **trừ khi giữa các bên có thỏa thuận khác**
- Là người thừa kế/người được chuyển giao quyền...

TÁC GIẢ & ĐỒNG TÁC GIẢ CỦA TÁC PHẨM

Tổ chức, cá nhân làm công việc hỗ trợ, góp ý kiến hoặc cung cấp tư liệu cho người khác sáng tạo ra tác phẩm không được công nhận là tác giả

4. Bảo hộ Quyền tác giả

CÁC QUYỀN TÀI SẢN CỦA CHỦ SỞ HỮU

- **Sao chép** tác phẩm
- Làm **tác phẩm phái sinh**
- **Biểu diễn** tác phẩm trước công chúng
- **Phân phối, nhập khẩu** bản gốc/bản sao tác phẩm
- **Truyền đạt tác phẩm đến công chúng** bằng phương tiện hữu tuyến, vô tuyến, mạng thông tin điện tử hoặc bất kỳ phương tiện kỹ thuật nào khác
- **Cho thuê** bản gốc hoặc bản sao tác phẩm điện ảnh, chương trình máy tính

4. Bảo hộ Quyền tác giả

QUYỀN NHÂN THÂN CỦA CÁC TÁC GIẢ

➤ Đặt tên cho tác phẩm ➤ Đứng tên thật hoặc bút danh trên tác phẩm; được nêu tên thật hoặc bút danh khi tác phẩm được công bố, sử dụng ➤ Bảo vệ sự toàn vẹn của tác phẩm, không cho người khác sửa chữa/cắt xén/xuyên tạc tác phẩm dưới bất kỳ hình thức nào gây phương hại đến danh dự và uy tín của tác giả	}	Không thể chuyển giao & được bảo hộ vô thời hạn
➤ Công bố tác phẩm <i>hoặc</i> cho phép người khác công bố tác phẩm	}	Có thể chuyển giao

4. Bảo hộ Quyền tác giả

HÀNH VI XÂM PHẠM QUYỀN TÁC GIẢ

- Chiếm đoạt quyền tác giả
- Mạo danh tác giả
- Công bố, phân phối tác phẩm mà không được phép của tác giả/đồng tác giả
- Sửa chữa/cắt xén/xuyên tạc tác phẩm → gây hại đến danh dự/uy tín tác giả
- Sao chép không được phép của tác giả/chủ sở hữu quyền tác giả
- Làm tác phẩm phái sinh mà không được phép của tác giả/chủ sở hữu
- Sử dụng tác phẩm không được phép, không trả tiền nhuận bút/thù lao ...
- Cho thuê tác phẩm mà không trả tiền nhuận bút/ thù lao/quyền lợi vật chất #
- Xuất bản tác phẩm mà không được phép của chủ sở hữu quyền tác giả
- Làm và bán tác phẩm mà chữ ký của tác giả bị giả mạo.
- Xuất khẩu/nhập khẩu/phân phối bản sao tác phẩm mà không được phép

(Điều 28 Luật SHTT 2005)

4. Bảo hộ Quyền tác giả

MỘT SỐ HÀNH VI PHÁP LÝ CẦN THỰC HIỆN ĐỂ PHÒNG, TRÁNH CÁC RỦI RO LIÊN QUAN ĐẾN CÁC TÁC PHẨM

- Quy định rõ các vấn đề về Quyền tác giả đối với các tác phẩm công vụ của:
 - Giảng viên, sinh viên, cán bộ lãnh đạo/quản lý... Trường Đại học
 - Nghiên cứu viên, cán bộ lãnh đạo/quản lý... Viện nghiên cứu
 - Các nhà quản lý, nhà thiết kế, họa sỹ, nhà chuyên môn khác... trong doanh nghiệp
- Đưa thêm quy định lưu chứng tác phẩm gốc vào các quy trình quản trị tài liệu, thông tin của đơn vị
- Đăng ký tại Cục Bản quyền Tác giả đối với các tác phẩm để có nguy cơ tranh chấp
- Giao kết rõ về quyền và nghĩa vụ của các bên đối với các tác phẩm được tạo ra trong các **hợp đồng** thuê khoán chuyên môn, hợp tác nghiên cứu, hợp tác kinh doanh, tài trợ...

QUYỀN TÁC GIẢ

4. Bảo hộ Quyền tác giả

Thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính về QTG-QLQ

- Ủy ban nhân dân các cấp
- Thanh tra chuyên ngành Văn hoá, thể thao và du lịch
- Lực lượng Bộ đội biên phòng, Hải quan
- Lực lượng Cảnh sát nhân dân
- Lực lượng Quản lý thị trường

Các hình thức và mức phạt:

- Phạt tiền từ **200.000 đến 500 triệu đồng**
- Hình thức xử phạt bổ sung
 - ✓ Tịch thu tang vật vi phạm
 - ✓ Tịch thu phương tiện vi phạm

5. Bảo hộ Quyền SH Công nghiệp

Các đối tượng của Quyền sở hữu công nghiệp

- **Sáng chế/ Giải pháp hữu ích**
- **Kiểu dáng công nghiệp**
- Bố trí thiết kế mạch bán dẫn
- **Bí mật kinh doanh**
- Tên thương mại
- Nhãn hiệu
- Chỉ dẫn địa lý

5. Bảo hộ Quyền SH Công nghiệp

SÁNG CHẾ VÀ GIẢI PHÁP HỮU ÍCH

5. Bảo hộ Quyền SH Công nghiệp

KHẢ NĂNG ÁP DỤNG CÔNG NGHIỆP

Điều 62 Luật SHTT

CÓ THỂ thực hiện được việc **chế tạo, sản xuất hàng loạt** sản phẩm hoặc **áp dụng lập đi lập lại** quy trình là nội dung của sáng chế và **thu được kết quả ổn định**

(Điều 62 Luật SHTT)

không cần chờ chế thử xem có được không??!

TRÌNH ĐỘ SÁNG TẠO

CÓ ĐƯỢC TIỀN SÁNG TẠO

Không thể được **lập ra một cách dễ dàng** đối với người có **hiểu biết trung bình** về lĩnh vực kỹ thuật tương ứng

(Điều 61 Luật SHTT)

TÍNH MỚI

Điều 60 Luật SHTT

chưa bị **độc lập công khai** dưới hình thức **sử dụng, mô tả bằng văn bản** hoặc bất kỳ hình thức nào khác ở **trong nước hoặc ở nước ngoài** trước **ngày nộp đơn** đăng ký sáng chế hoặc trước **ngày ưu tiên** trong trường hợp đơn đăng ký sáng chế được hưởng **quyền ưu tiên**

(Điều 60 Luật SHTT)

chỉ có một số người có hạn được biết và có nghĩa vụ giữ bí mật về sáng chế đó

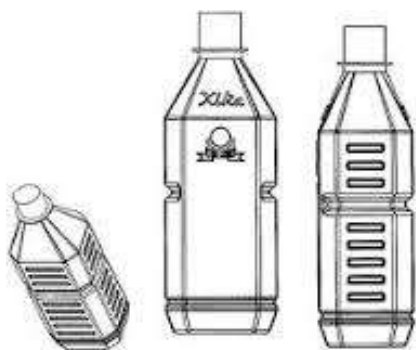
- > Đã công bố dưới dạng báo cáo khoa học
- > Cho trưng bày trong cuộc triển lãm => cấp quốc gia
- > Bị người khác công bố khi chưa được phép

đăng ký ngay trong vòng 6 tháng

4. Bảo hộ Quyền SH Công nghiệp

QUYỀN SỞ HỮU CÔNG NGHIỆP

QUYỀN SỞ HỮU CÔNG NGHIỆP

BÍ MẬT KINH DOANH

QUYỀN SỞ HỮU CÔNG NGHIỆP

TÊN THƯƠNG MẠI

QUYỀN SỞ HỮU CÔNG NGHIỆP

NHÃN HIỆU

QUYỀN SỞ HỮU CÔNG NGHIỆP

CHỈ DẪN ĐỊA LÝ

Chuyên trang Bảo hộ thương hiệu -
<http://baohothuonghieu.com>

